

FYLKESMANNEN I NORDLAND

Endret tillatelse for bruk av avisingskjemikalier for fly og bane for Avinor, Mosjøen lufthavn, Kjærstad, Vefsn kommune

Tillatelsens vilkår

Bedriften plikter heretter å drive sin virksomhet i samsvar med vilkårene på de følgende sider. For enkelte vilkår er det fastsatt gjennomføringsfrister. Vilråene er inndelt i følgende kapitler:

1. RAMMER FOR BRUK AV AVISINGSKJEMIKALIER M.V.
2. GENERELLE VILKÅR
3. UTSLIPP TIL VANN
4. UTSLIPP TIL LUFT
5. STØY
6. GRUNNFORURENSNING OG FORURENSEDE SEDIMENTER
7. KJEMIKALIER
8. ENERGI
9. AVFALL
10. FOREBYGGENDE OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTFORURENSNING
11. MÅLING OG BEREGNING AV UTSLIPP, RAPPORTERING TIL FYLKESMANNEN
12. OVERVÅKING AV RESIPIENT, VIDERE UNDERSØKELSER
13. UTSKIFTING AV UTSTYR
14. EIERSKIFTE
15. NEDLEGGELSE OG DRIFTSSTANS
16. TILSYN OG JOURNALFØRING

Bedriftsdata:

Bedriftens navn:	Mosjøen lufthavn Kjærstad
Org. nummer (bedrift)	953 198 690
Hovedbransje NACE-nummer:	52.230 Andre tjenester tilknyttet lufttransport
Postadresse:	Kjærstad
Postnummer/poststed:	8658 Mosjøen
Risikoklasse	3
UTM-koordinat M711 (WGS84):	33W 7296566 N 419710 Ø
Fylke:	NORDLAND

Dato: 14.02.2018

Oddlaug E. Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Sten D. Bruaas
senioringeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

1. Rammer for bruk av avisingskjemikalier m.v.

Tillatelsen gjelder utslipp fra bruk av kjemiske avisingsmidler for rullebane og fly med total ramme for utslipp av baneavisingsvæsker basert på formiat eller andre mer miljøvennlige kjemikalier tilsvarende et teoretisk oksygenforbruk på inntil 3000 kg/sesong og total ramme for utslipp av flyavisingsvæske med inntil 10 000 l 100 % glykol per sesong tilsvarende at teoretisk oksygenforbruk på inntil 16 900 kg/sesong.

Fylkesmannen skal til enhver tid holdes orientert om hvilke avisingskjemikalier som benyttes, med tilhørende vurderinger og dokumentasjon av miljømessige egenskaper og konsekvenser.

Testing av skumkanoner 1 gang/mnd med ca. 20 -30 l 3 % løsning av skumdannende middel.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt uttrykkelige grenser for gjennom vilkår i pkt 3 flg.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1 Avising av fly

Det kan benyttes glykolholdig flyavisingsvæske tilsvarende inntil 10 000 l 100 % glykol per sesong med et maksimalt teoretisk oksygenforbruk på inntil 16 900 kg/sesong.

3.2 Avising av rullebanen

Det kan benyttes baneavisingskemikalier basert på formiat eller andre mer miljøvennlige kjemikalier tilsvarende et teoretisk oksygenforbruk på inntil 3 000 kg KOF/sesong.

3.3 Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende, jf forurensningsforskriften kap. 15, slik at maksimalnivå ikke overstiger en konsentrasjonsgrense på 50 mg/l.

Påslipp av rensed avløpsvann på offentlig avløpsnett må ellers tilfredsstille de krav som den ansvarlige for avløpsnettet (kommunen eller interkommunalt selskap) måtte stille.

3.5 Avløpsmålinger

For å kunne dokumentere utslippsmengder fra prosessavløpsvannet skal bedriften ta prøver av avløpsvannet. Prøvetaking skal gjennomføres min. fire ganger per år.

Prøveresultatene skal rapporteres i årsrapporten.

Fylkesmannen kan ved en senere anledning gi krav til ytterligere målinger av avløpsvannet. Bedriften må likevel til enhver tid kunne dokumentere at gjeldene krav til utslippet blir overholdt.

3.6 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Det skal ikke foregå spyling av utstyr eller kjøretøy på arealer som dreneres til overvannsnettet

3.7 Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann fra kantine, personalrom, publikumsrom m.v. (dusj, toalett, vask og lignende) skal behandles i samsvar med kommunal tillatelse.

4. Utslipp til luft

Utslipp til luft fra forbrenningsanlegg for rene brensler er regulert gjennom forurensningsforskriften kap 27 og fra trafikk gjennom forurensningsforskriften kap 7.

5. Støy

For støy fra eventuelle bygg- og anleggsarbeid gjelder kravene i T-1442/2016 Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, kapittel 4.

Øvrig støy fra lufthavnen er regulert gjennom forurensningsforskriften kap 5.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven/kommunen.

7. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.5 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

8. Energi

8.1. Energistyring

Bedriften skal systematisk søke å redusere energiforbruket. Rutiner for vurdering av tiltak med sikte på redusert energiforbruk skal inngå i bedriftens styringssystemer.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal søke å utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/ekstern. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Alt avfall skal samles opp og håndteres i henhold til gjeldende lovverk slik at det ikke medfører forurensningsmessige ulemper. Bedriften skal til enhver tid drives slik at avfallsmengdene blir minst mulig og at mest mulig av det avfall som dannes gjenvinnes ved kompostering eller leveres til annen gjenvinning. Avfall skal ikke dumpes i sjø, dumpes, graves ned eller brennes med mindre særskilt tillatelse er gitt.

Produksjonsavfall og produktrester skal samles opp og gjenvinnes. Dersom avfallsfraksjoner ikke kan gjenvinnes, skal det leveres til godkjent mottaksanlegg.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Måling og beregning av utslipp, rapportering til Fylkesmannen

11.1 Måling og beregning av utslipp

Virksomheten skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til omkringliggende resipienter.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Virksomheten skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Fylkesmannen kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkreditert laboratorium/tjenester benyttes der dette er mulig.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til nærliggende resipienter i henhold til miljøovervåkingsprogram vedlagt søknaden. Vannføring skal også estimeres. I forbindelse med årlig rapportering skal det vurderes om det er nødvendig med en revisjon av overvåkingsprogrammet eller om det er behov for tiltak for å overholde miljøkrav i resipienten. Revisjoner av overvåkingsprogrammet skal forelegges Fylkesmannen for eventuelle merknader.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Bedriften skal rapportere innen 01. august året etter utslippsåret. Det skal etter nærmere avklaring også rapporteres gjennom Nettportalen Altinn. Nærere opplysninger og krav til rapporteringen vil bli sendt av Miljødirektoratet.

Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Fylkesmannen angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

Bedriften kan bli pålagt å sørge for ytterligere overvåking av effekter av utslippene til luft og vann i henhold til et overvåkingsprogram, evt. også bli pålagt å delta i finansiering av et undersøkelsesprogram, jf. vannforskriften.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse og driftsstans

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn og journalføring

16.1 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

16.2 Journalføring

Bedriften skal journalføre mottak og leveranser av råstoff, produkt, og avfall (dato, mottaker/leverandør, type, kvantum, etc.). Bedriften skal med dette kunne dokumentere at mengdebegrensningen og vilkår i foreliggende tillatelse er overholdt. Journalene må oppbevares på anlegget i minst 3 år, og være tilgjengelig for tilsynsmyndighetene ved kontroll. Journalene skal gi grunnlag for årsrapportering, se vilkår 11.2.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Triklloreten	TRI
Muskxylen (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Musketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluoreerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT